

Naziv studija	Dvopredmetni preddiplomski nastavnički studij geografije			
Naziv kolegija	Historijska geografija			
Šifra kolegija	GEZ			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	3	Semestar	5	
ECTS bodovi	2			
Nastavnik	Doc. dr. sc. Lena Mirošević			
e-mail	lmirosev@unizd.hr			
vrijeme konzultacija				
Suradnik				
e-mail				
vrijeme konzultacija	Uvijek, odnosno prema dogovoru: lmirosev@unizd.hr			
Mjesto izvođenja nastave	Predavaonice br. 111, Novi kampus			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari			
Nastavno opterećenje P+S+V	2P			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni ispit, seminarski rad			
Početak nastave	3. 10. 2018.		23. 1. 2019.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	1. termin
	21. 11. 2018.	23. 1. 2019.		
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	1. termin
	30. siječnja 2019., u 12,00 sati	13. veljače 2019., u 12,00 sati	4. rujna 2019., u 12,00 sati	18. rujna 2019., u 12,00 sati
Ishodi učenja	1. imenovati osnovne pojmove iz historijske geografije 2. primjeniti osnovnu stručnu i znanstvenu metodologiju 3. izdvojiti i prostorno označiti najznačajnije historijsko-geografske procese 4. nabrojati i opisati uzročno-posljedične historijsko-geografske procese			
Preduvjeti za upis	Nema			
Sadržaj	Kolegij upoznaje studente s historijsko-geografskim konceptom koji u promatranja postavlja međuodnos povijesnih događanja i geografskih elemenata. Dakle, pojašnjavaju se prostorno-vremenska zbivanja i njihov utjecaj na organizaciju i preobrazbu prostora i ljudskog društva. Na taj način predmet proučava interaktivne veze između društva i (povijesnog i geografskog) prostora. Odnos od uzajamnog odnosa čovjeka i prostora, ali i kulturno-civilizacijskih procesa. Sve promjene objašnjavaju se pojedine promjene koje su nastale tijekom prošlosti na Zemljinoj površini i značaj prirodno-geografskih uvjeta za razvoj i formiranje društvenih odnosa.			
Obvezna literatura	a) Obavezna literatura Glamuzina, N., Fuerst-Bjeliš, B. (2015): Historijska geografija Hrvatske, Sveučilište u Splitu, Split. Vukelja, T. (2010.): Povijest tehnike; bilješke za nastavu (pdf). Alan, R. H. Baker, et al. (2003): Geography and History. Bridging the Past and Present. Cambridge university press, Cambridge. Magaš, D. (2013): Geografija Hrvatske, Merdijani, Sveučilište u Zadru. ***Pregled svjetske povijesti (preporuča se Povijest svijeta koju je objavila izdavačica			

	kuća Naprijed te Povijest koju je objavio Jutarnji list (izv. Istituto Geogr Agostini) ***Atlas svjetske povijesti (preporuča se atlas koji je objavila izdavačka k Times)
Dopunska literatura	Faričić, J. (2012): Geografija sjevernodalmatinskih otoka, Školska knjiga. Braudel, F. (1992.): Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća, August Cesarec, Zagreb (tri sveska) Braudel, F. (1995.): Jadran, Tematski blok: Mediteranski zapisci i nadahnuća inozemaca. Iz knjige: F. Braudel, La Mediteranee, Paris, 1985., Dubrovnik - časopis za književnost i znanost, Matica hrvatska, Dubrovnik br. 6, str. 157-163 Braudel, F. (1998.): Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II., Izdanja Antibarbarus, Zagreb (dva sveska) East, G. (1942.): Poviestni zemljopis Europe, Matica hrvatska, Zagreb. Heršak, E. (2005.): Drevne seobe – Prapovijest i stari vijek, Školska knjiga, Zagreb. Kozličić, M. (1990.): Historijska geografija istočne obale Jadrana u starom vijeku, Književni krug, Split. Članci u časopisima Hrvatski geografski glasnik, Geoadria, Journal of Historical Geography i dr.
Internetski izvori	
Način praćenja kvalitete	Praćenje kvalitete uključuju studentsku evaluaciju, uspjeh studenata na ispitu, pohađanje nastave te praćenje aktivnosti studenata na nastavi.
Uvjeti pohađanja nastave	
Uvjeti za dobivanje potpisa	
Uvjeti za bodovanje kolokvija/seminara/vježbi /ispita	/
Uvjeti za formiranje ocjene	Ispit 100%

Izvođenje sadržaja kolegija po tjednima				
T j e d a n	Predavanja		Vježbe (ili Seminari)	
	Datum	Tema	Sati	Tema
		Upoznavanje sa sadržajem predmeta, oblicima nastave i provjere znanja. Uvod u historijsku geografiju. Osnovni pojmovi i definicije. Objekti i zadaci istraživanja historijske geografije. Osnovne metode istraživanja historijske geografije	2	

<p>Položaj historijske geografije u sustavu geografije.</p> <p>Izvori podataka za historijsko-geografska istraživanja</p> <p>Geografski okviri povijesnih procesa.</p>	2
<p>Prirodni krajolik i oblikovanje primarnog krajolika. Početci društveno-gospodarskog vrednovanja prirodnih resursa. Zajednice ratara i stočara.</p> <p>Neolitska "revolucija".</p>	2
<p>Društvene posljedice neolitičkog načina života. Postanak i razvoj prvih naselja.</p> <p>Urbana revolucija i prve civilizacije.</p> <p>Počeci sustavnog vrjednovanja prirodnih resursa (šuma, voda, rude,...). Prve civilizacije u Aziji, Africi i Europi.</p> <p>Prostorna organizacija mezopotamskoga civilizacijskog kruga. Historijsko-geografski temelji razvoja drevnog Egipta.</p>	2
<p>Bliskoistočne države kao most između Sredozemlja i ostatka staroga svijeta.</p> <p>Povijesne, društvene i geografske okolnosti nastanka helenske civilizacije.</p> <p>Počeci oblikovanja grčke civilizacije.</p> <p>Gradovi države. Kolonizacija</p>	2
<p>Sredozemlje u helenskom i helenističkom razdoblju. Geografski aspekti razvitka antičke rimske države.</p> <p>Teritorijalni ustroj i društveno-gospodarski razvitak Rimskog Carstva.</p>	2
<p>Društveno-gospodarski razvitak Europe tijekom srednjeg vijeka. Vremensko i prostorno određenje srednjeg vijeka.</p> <p>Polazna pozicija europske civilizacije.</p> <p>Srednjovjekovna poljodjelska revolucija.</p>	2
<p>Značenje velikih geografskih otkrića.</p> <p>Borba za prevlast na moru i u Novom svijetu. Oblikovanje europskih kolonijalnih carstava. Funkcionalni odnosi matica – kolonija.</p>	2

Utjecaj razvoja manufakture i prve industrije na oblikovanje europskog krajolika. Učinci industrije u prostoru. Industrijalizacija; urbanizacija i razvoj prometnog sustava. Merkantilizam.	2
Politika imperijalizma. Početci globalizacije. Geografski aspekt formiranja nacionalnih država i osamostaljenja kolonija.	2
Prostorno-vremenska konvergencija svijeta. Svjetski ratovi. Geografski aspekti velikih svjetskih sukoba i ekonomskih kriza.	2
Hladnoratovsko razdoblje. Srednja Europa. Prostorne i vremenske mijene modela jezgra – periferija.	2
Pregled historijsko-geografskog razvitka Hrvatske. Podrijetlo Hrvata. Historijsko-geografski pregled teritorijalne organizacije Hrvatske.	2
Hrvatska na dodiru različitih političko-ekonomskih sustava, kultura i religija; Primjer 1. Kulturna baština hrvatskih otoka pokazatelj historijsko-geografskog razvoja.	2
Primjer 2. Geografska imena kao reprezent historijsko-političkih i društveno-gospodarskih aktivnosti	
Primjer 3. Sakralna baština kao pokazatelj društveno-gospodarskog razvitka	2
Primjer 4. Razvoj transhumantnog stočarstva na sjeveroistočnoj obali Jadrana	

Potpis nastavnika:

Doc. dr. sc. Lena Mirošević